

РОЗВИТОК МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Ширяєва Н.Ю., к.т.н., доцент
(кафедра менеджменту і маркетингу)

Ідентифіковано критерії визначення розміру суб'єктів малого та середнього підприємництва (далі - МСП) в Україні та в Європі; визначено, що вони ідентичні. Аналіз показує, що, не дивлячись на багато проблем МСП, серед яких складність і невизначеність законодавства, корупція, низька купівельна спроможність споживачів, в Україні процеси імплементації принципів Європейської хартії малих підприємств є дуже активними, загалом у глобальному вимірі займає 73 позицію зі 137 держав. Аналіз показників діяльності МСП в Україні та країн Східного партнерства показує різну динаміку. Так, наприклад, Україна має зростаючий тренд у підприємницьких стартап - навичках, у сфері стандартів та регламентів діяльності суб'єктів МСП; але низький бал у сфері інноваційної політики та еко - орієнтованості економіки. Оцінка ділового середовища по секторах показує, що більшість суб'єктів МСП активно продовжують працювати у галузі гуртової та роздрібної торгівлі (це 51%). За останні три роки зросла кількість МП у галузі ІТ (9% у 2021 р. у порівнянні з 5% у 2018 р.); у будівельному секторі, як видно на діаграмі, це 3,3% суб'єктів МСП. Аналіз кількості МСП у структурі показує зростання до 97% малих підприємств в будівельній галузі та на 55,5% - кількість зайнятих працівників на них, тому логічним є зростання обсягу реалізованої продукції до 178 млрд.грн. та показників балансу до 32 млрд.грн, що корелюється з даними ЧП та збитку: показники ЧП - зросли до рівня 9,9 млрд.грн, ЧЗ - зменшилися з 10 млрд до 6 млрд.грн; активність користування МСП державним порталом ДІА - до 75%, але виявлені пасивні дії відносно стратегічного розвитку, слабкий зворотній зв'язок зі споживачами, немаркетингова поведінка. Пропонуються заходи щодо діджиталізації МСП, орієнтовані на посилення цифрової культури для участі у тендерах, електронного планування та звітування продажів, управління безпекою ланцюга поставок, ризиками та витратами; можливого підключення до мобільного додатку з метою розширення кола клієнтів МСП; розроблення скриптів продажів; участь у навчальних та фінансових програмах підтримки бізнесу за рахунок загального державного фонду. Проте все це обумовлює створення інформаційного середовища, автоматизацію та безпеку робочих місць, кібербезпеку зокрема.